

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.III.37.498/2020/7.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Demjén Péter előadó bíró, Dr. Sugár Tamás bíró

Az I. rendű felperes: I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe.)

Az I. rendű felperes képviselője: ... ügyvéd

A II. rendű felperes: II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe.)

II. rendű felperes képviselője: ...

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: ... hatósági szakügyintéző

A per tárgya: közigazgatási bírsággal összefüggő közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fel: az alperes

A felülvizsgálati kérelem száma: 2.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2020. március 3. napján hozott 9.K.27.837/2019/10. számú végzése

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.837/2019/10. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a kereseteket elutasítja.

Kötelezi a felpereseket, hogy személyenként fizessenek meg az államnak felhívásra 30.000.- (harmincezer) forint kereseti illetéket és egyetemlegesen 70.000.- (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az elsőfokú hatóság 2019. május 13-án a műszaki vizsgáztatási tevékenység vizsgálata érdekében telephely ellenőrzést tartott az I. rendű felperes telephelyén. Az ellenőrzés során megállapította,

hogyan az ellenőrzés megkezdésekor az ... forgalmi rendszámú jármű a számú minősítő lap alapján alkalmas minősítéssel rendelkezett. A tárgyi pótkocsi a honosítási eljárásakor, 2013. május 30-án készített fényképfelvételei alapján lényegesen rövidebb vonórúddal volt felszerelve, mint az ellenőrzés időpontjában. A jármű vonórúdját az erre vonatkozó engedély nélkül meghosszabbították, a vonórúdra rögzített tartóberendezést hintó szállítására alkalmas kivitelűre alakították át, előzetes engedély nélkül. A vizsgabiztosként eljáró II. rendű felperes a Jármű Szolgáltatási Platform (a továbbiakban: JSZP.) rendszerében nem ellenőrizte a korábbi vizsgálat során készített fényképfelvételeket, a járművet nem minősítette újra, azt alkalmasnak minősítette. A pótkocsi korábban legalább egy vizsgán az átalakított állapotában lett alkalmasnak minősítve.

- [2] Az elsőfokú hatóság határozatában az I. rendű felperest a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990.(IV.12.) KöHÉM rendeletben (a továbbiakban: KöHÉM rendelet) foglalt előírások megszegése miatt 200.000.- forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte, II. rendű felperest pedig ugyancsak a KöHÉM rendeletben foglalt előírások megszegése miatt műszaki vizsgabiztosi tevékenységében 15 nap időtartamra felfüggesztette. Indokolása szerint a II. rendű felperes megsértette a KöHÉM rendelet 12. § (6) bekezdésének 5. számú mellékletének 3.1., 3.2., 4. és 5. pontjában foglaltakat és az előírások megsértésével a perbeli járművet jogszabályellenesen minősítette alkalmasnak.
- [3] A felperesek fellebbezése folytán eljáró alperes az elsőfokú hatóság határozatát a 2019. augusztus 30. napján kelt,..... számú határozatával megváltoztatta és az I. rendű felperest 500.000.- forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte, a II. rendű felperes 15 napos műszaki vizsgabiztosi tevékenysége felfüggesztését változatlan formában fenntartotta. Kifejtette, hogy a KöHÉM rendelet 13. melléklet 2) pontja szerint megállapított tényállás nem valósult meg. Ezzel szemben a KöHÉM rendelet 13. melléklet 1) pontja szerinti tényállás megállapítható volt, mivel egy a közlekedés biztonságát veszélyeztető műszaki állapotú, a KöHÉM rendeletben meghatározottak alapján „A” típusú alkalmatlannak minősítendő járművet minősítettek közúti közlekedésre alkalmasnak az időszakos vizsgálat során.
- [4] A tárgyi ügyben a JSZP. rendszerből egyértelműen meg lehetett állapítani, hogy a pótkocsit 2013. május 30-án egy a jelenleginél még jóval rövidebb vonóháromszöggel minősítették alkalmasnak, a JSZP. rendszerben minden ügyfélkapuval rendelkező számára díjmentesen visszaellenőrizhető az adott jármű korábbi vizsgálatokon készült valamennyi fényképe, illetve az esetlegesen elvégzett átalakítások engedélyezése. A pótkocsi vonóháromszögének engedély nélküli átalakítása kétséget kizáróan megállapítható volt, ezt pedig a KöHÉM rendelet 5. melléklete 5.2. táblázatának 613-as sora alapján veszélyes hibának minősül, mivel az műszaki szempontból a mechanikus kapcsoló- és elvontatóberendezés elsődleges alkatrésze engedély nélküli átalakításának számít. A KöHÉM rendelet 5. mellékletének 5.1. pontja szerint az 5.2. pont alatti táblázatban felsorolt tételekre a vizsgálatnak ki kell terjednie.
- [5] A II. rendű felperes vizsgabiztosi jogkörében a Kkp. 24/A. § (2) és (6) bekezdése alapján hatósági jogkörében járt el, így vonatkozott rá az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. §-ában foglalt tényállás tisztázási kötelezettség.

A kereseti kérelem

- [6] A fenti határozat ellen az I. és II. rendű felperes is keresetet nyújtott be. II. rendű felperes keresetében elsődlegesen az alperesi határozat megsemmisítését kérte, másodlagosan kereseti kérelme az alperesi határozat által megállapított joghátrány mérséklésére irányult. Az I. rendű felperes keresetében a perrel támadott határozat megsemmisítésére tett indítványt. Az alperes védiratában elsősorban a keresetlevelek visszautasítását, másodsorban a keresetek elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [7] A Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú hatóság határozatára kiterjedő hatállyal megsemmisítette. Kifejtette, hogy a KöHÉM rendelet 2. § (2) és (3) bekezdése alapulvételével az alváz vonóháromszöggel történő meghosszabbítása a már forgalomba helyezett jármű átalakításának minősült, így a hatóság megállapítása erre nézve nem volt jogszabálysértő. A vizsgabiztos az eljárás során hatósági jogkörben járt el az Ákr. és a KöHÉM rendelet előírásai alapján.
- [8] Leszögezte, hogy az elsődleges kapcsolószerkezetnek a vonóháromszög és a kapcsolófej, a másodlagos kapcsolószerkezetnek pedig a vonóháromszöget a vonóhoroggal összekötő lánc minősül, így az elsődleges kapcsolószerkezet szemrevételezéssel történő vizsgálatának kötelezettsége nemcsak a kapcsolófej, hanem a vontatóháromszög ellenőrzésére is kiterjedt. A KöHÉM rendelet 5.2. pontja szerint mindezt szemrevételezéssel kellett ellenőrizni, azonban a II. rendű felperest egyéb módszer a tényállás-tisztázási kötelezettség körében nem terhelte. Törvényben vagy kormányrendeletben előírt tételes norma hiányában nem volt köteles II. rendű felperes a tényállás további tisztázására, ilyen irányú szükségszerűség a technológia betartása mellett, a rendelkezésre álló okmányok birtokában sem merült fel. A II. rendű felperes jogviszonyának nem volt feltétele az ügyfélkapura történő regisztráció sem, így nem volt köteles igénybe venni a JSZP. rendszerben szereplő korábbi képeket. Ezért a KöHÉM rendeletbe foglalt előírásokat nem szegte meg, az I. rendű felperes pedig nem sértette meg a jogszabályban rögzített vizsgáztatási technológiát és ügyrendet.
- [9] Mivel az alperes közigazgatási tevékenysége megsértette a bírságrendelet 13. számú melléklet 1. pontjában és a KöHÉM rendelet 12/A. § (8) bekezdésében foglaltakat a Kp. 89. § (1) bekezdés a) pontja alapján alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedő hatállyal megsemmisítette.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, kérve az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az ügyben eljáró elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását. Kifejtette, hogy a vizsgabiztos e tevékenysége során hatósági jogkörben eljáró személynek, vagyis hatóságnak minősül, hivatkozva a Legfelsőbb Bíróság Kfv.35.084/2007/4. számú ítéletére. A vizsgáló jogi minősítésének alapvető jelentősége van, a hatósági ügyekben a jogszabályok határozzák meg az ügy eldöntése szempontjából releváns és így bizonyítandó tényeket, másrészt a vizsgabiztos hatósági jogkört gyakorol, ezért vonatkoznak rá az Ákr. hatóságra vonatkozó szabályai.
- [11] A KöHÉM rendelet 5. melléklet 5.1 pontja szerint a vizsgálóbiztos által elvégzett vizsgálatoknak legalább az 5.2 pont alatti táblázatban felsorolt tételekre kell kiterjednie. Az 5.2. pont alatti táblázat 613. sora szerint a mechanikus kapcsoló és elvontató berendezés elsődleges alkatrészeinek az esetleges engedély nélküli átalakítását is meg kell vizsgálni. Tárgyi ügyben az engedély nélküli átalakítás vizsgálata releváns tény, tekintettel arra is, hogy az engedély nélküli átalakítás veszélyes hibának minősül. Az Ákr. 2. § (2) bekezdés a) pontja, 3. §-a, 4. §-a alapján az ügy tárgya szempontjából releváns tények fennállását vagy fenn nem állását be kell a hatóságnak bizonyítania, ellenkező esetben döntését tisztázatlan tényállásra alapítja.
- [12] II. rendű felperes hatósági jogkörben eljárva az engedély nélküli átalakításra vonatkozó tényállás-tisztázási kötelezettségének nem tett eleget, nem állapította meg, hogy a járművet engedély nélkül átalakították. Ezt az JSZP. rendszer alkalmazásával minimális időráfordítással megtehetette volna, ráadásul a KÖKIR rendszerben külön felhívják a JSZP. rendszer alkalmazására a vizsgabiztosok figyelmét.

- [13] Alperes a bírságot nem arra alapította, hogy a JSZP-t nem vizsgálta a vizsgabiztos, hanem arra, hogy nem tett eleget a tényállás tisztázási kötelezettségének.
- [14] Hangsúlyozta, hogy a KöHÉM rendelet 5. számú melléklet 5.2. táblázat 613. sora alapján ezen átalakítás veszélyes hibának minősül, így a pótkocsi az időszakos vizsgálaton nem felelt meg, az 5. számú melléklet 4.3 pontja alapján az alkalmatlan. A szankció alkalmazására jogszerűen került sor, a Kormányrendelet 13. számú melléklet 1. pontja és a KöHÉM rendelet 12/A. § (8) bekezdés b) pontja alapján.
- A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztettek elő, kérve a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A felülvizsgálati kérelem alapos.
- [16] A Kp. 120. § (5) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.
- A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a törvényesen megállapított tényállásból nem helytálló jogi következtetést vont le.
- [17] A KöHÉM rendelet 2. § (2) bekezdése szerint a rendelet alkalmazásában jármű átalakítása a már forgalomba helyezett jármű olyan megváltoztatása, amely a típusbizonyítványban, az összeépítési engedélyben, vagy a korábbi átalakítási engedélyben meghatározott adat, illetőleg közlekedésbiztonsági, vagy környezetvédelmi jellemző módosulását eredményezi, valamint a gépkocsi alvázának cseréje. A 16. § (7) bekezdése szerint az átalakított járművet időszakos vizsgálatra a közlekedési hatóság által üzemeltetett vizsgáló állomáson be kell mutatni. A vizsgálatot az átalakításra adott engedély, illetőleg ha a közlekedési hatóság az átalakításra ilyen feltételt szabott, a feltétel teljesítését igazoló záradékkal ellátott engedély birtokában lehet kérni. A vizsgálat során az átalakítási engedélyben foglaltakat kell ellenőrizni.
- [18] A KöHÉM rendelet 5. mellékletének 5.1. pontja szerint a vizsgálóbiztos által elvégzett vizsgálatoknak legalább az 5.2. pont alatti táblázatban felsorolt tételekre kell kiterjednie, és az 5.2. pont alatti táblázatban felsorolt minimális előírások és ajánlott módszerek szerint zajlanak. Az 5.2. pont alatti táblázat 613. sora szerint a mechanikus kapcsoló- és elvontatóberendezés elsődleges alkatrészeinek nem engedélyezett átalakítását is vizsgálnia kell a hatóságnak és a nem engedélyezett átalakítás ugyanezen jogszabályhely miatt veszélyes hibának minősül.
- [19] A Kúria leszögezi, hogy az időszakos műszaki vizsgálatának a fenti jogszabályi rendelkezések alapján az esetleges engedély nélküli átalakításokra is ki kellett terjednie. Az ügyben nem vitatott tény, hogy a jármű vonórúdját az erre vonatkozó engedély nélkül átalakították. Az is tény, hogy az eljáró II. rendű felperes, mint vizsgabiztos ennek ellenére a járművet nem minősítette újra.
- [20] A hatósági vizsgálatot a vizsgabiztos a KöHÉM rendeletben meghatározott eljárásrend szerint, az ott meghatározott módszerrel volt köteles lefolytatni, azaz szemrevételezéssel. Ugyanakkor a JSZP. rendszer bármely ügyfélkapuval rendelkező magyar állampolgár számára lehetővé teszi annak használatát, de a vizsgabiztosok számára, akik a jármű műszaki

megvizsgálásáért kiemelt felelősséget viselnek, még inkább indokolt e lehetőség igénybevétele. A KöHÉM rendelet szerint az időszakos vizsgálat során a nem engedélyezett átalakítást is vizsgálni kell, amit nyilvánvalóan a jármű egy korábbi állapotához képest tud megállapítani a vizsgálóbiztos. Ezért a tényállás-tisztázási kötelezettsége teljesítése érdekében felhasználható és hozzáférhető nyilvántartás mellőzésekor nem hivatkozhat alappal arra, hogy a KöHÉM rendelet 12/A. § (1) bekezdése a JSZP. rendszerhez való hozzáférést foglalkoztatási követelményként nem írja elő. A JSZP. rendszer felhasználása nem a foglalkoztatási követelmények körébe eső kérdés, hanem az a tényállás tisztázásának kötelezettsége körében értékelendő. Munkamódszerként a szemrevételezés meghatározottsága nem zárja ki használatát, csupán kiegészíti azt és a jármű megvizsgálásával együtt járó kötelezettség teljesítését elősegíti.

[21] A Kkt. 24/A. § (2) és (6) bekezdése alapján a jármű időszakos vizsgálata során a vizsgálóállomással foglalkoztatási jogviszonyban álló műszaki vizsgabiztos feladata a tényállás tisztázása. Az Ákr. 3. § szerint a hatóságként eljáró vizsgálóbiztos hivatalból állapítja meg a tényállást, határozza meg a bizonyítás módját és terjedelmét. E tényállás-tisztázási kötelezettsége teljesítése végett minden olyan bizonyítékot felhasználhat az Ákr. 60. §-a értelmében, amely arra alkalmas. Az Ákr. ezen rendelkezései alapján a műszaki vizsgabiztos kötelezettsége, hogy a jármű teljes műszaki állapotát feltárja, ahhoz valamennyi lehetséges eszközt igénybe vegyen.

[22] Jármű akkor vehet részt a közúti forgalomban, ha a részvételre műszaki, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi szempontból is alkalmasnak minősül (KöHÉM rendelet 11.§ (1) bekezdés). A Kúria hangsúlyozza, hogy a vizsgálóállomás és vele foglalkoztatási jogviszonyban álló műszaki vizsgabiztos kiemelt felelősséget visel a tekintetben, hogy a jármű időszakos vizsgálata eredményeként a jogszabályi követelményeknek megfelelő gépjárművek kaphassanak csak engedélyt a forgalomban való részvételre.

[23] Tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, mivel a rendelkezésre álló okmányok birtokában nem merült fel adat arra nézve, hogy a tényállás további tisztázásra szorult, ezért II. rendű felperest egyéb tényállás-tisztázási kötelezettség vagy módszer nem terhelte. A Kúria ezzel szemben azt állapította meg, hogy a jármű időszakos műszaki vizsgálata tekintetében kiemelt felelősség terheli a vizsgálóállomást és az azzal foglalkoztatási jogviszonyban álló műszaki vizsgabiztost. A tényállás-tisztázási kötelezettség keretében mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy a forgalom biztonsága és a jogszabályi előírások érvényesülése érdekében a járműforgalomban csak a jogszabályi előírásoknak megfelelő jármű vegyen részt.

[24] A fentiekre tekintettel a Kúria a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a kereseteket elutasította.

A döntés elvi tartalma

[25] *A jármű időszakos műszaki vizsgálata tekintetében kiemelt felelősség terheli a vizsgálóállomást és az azzal foglalkoztatási jogviszonyban álló műszaki vizsgabiztost. A bárki számára hozzáférhető és a vizsgabiztosok számára a hatóság által kifejezetten ajánlott elektronikus nyilvántartás adatainak mellőzése, a tényállás-tisztázási kötelezettség részét képezi és a jármű időszakos vizsgálatáért felelősséget viselők terhére róható.*

Záró rész

[26] A Kúria a felpereseket egyetemlegesen kötelezte a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdése, továbbá az Itv. 50.§-a szerinti mértékű kereseti és felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére. Mivel alperes költségjegyzéket nem terjesztett elő, a képvisellel felmerült költség tekintetében a Kúria mellőzte a rendelkezést.

[27] Az ítélettel szembeni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. november 11.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Demjén Péter s.k. előadó bíró; Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró